

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۱۲/۱۱

میرویس قادری

آیا توافق صلح نزدیک است؟

ایالات متحده امریکا تمام تلاشش را به کار بسته است تا پیش از انتخابات ریاست جمهوری افغانستان روی چارچوب مذاکرات صلح با طالبان به توافقاتی نایل آید. زلمی خلیلزاد، نماینده خاص وزارت امور خارجه امریکا برای صلح افغانستان، مذاکرات فشرده بی را با نماینده گان کشورهای دخیل در قضایای افغانستان، از جمله پاکستان، روسیه، کشورهای خلیج و آسیای مرکزی انجام داده است. خلیلزاد علاوه بر ملاقات با سران و نماینده گان پاکستان، روسیه، امارات، عربستان، هند و قطر، چند بار پی هم با نماینده گان ارشد گروه طالبان و سران حکومت وحدت ملی و احزاب سیاسی افغانستان نیز دیدار کرده است.

آگاهان به این باور اند که طرف ها به خاص ایالات متحده امریکا هیچ پیام روشنی از نتایج مذاکرات و گفت و گوها در پیوند به صلح افغانستان ارایه نکرده اند، اما قطعیت رییس جمهوری امریکا برای پایان منازعه، مذاکرات هیأت واشنگتن در سطح منطقه و تشدید فشارها در میدان جنگ، نوعی خوش بینی و امیدواری را به وجود آورده است.

خرسندی پاکستان:

کار هیأت امریکایی متمرکز به کسب حمایت اسلام آباد از آغاز پروسه صلح است. خلیلزاد از هنگام مأموریت اش به این سو سه بار به اسلام آباد مسافرت کرده و با رهبران پاکستان به شمول سران ارتش و نماینده گان طالبان دیدار کرده است. سفر هفته گذشته هیأت امریکایی به اسلام آباد حایز اهمیت بود. خلیلزاد با عمران خان صدر اعظم و محمود قریشی وزیر خارجه پاکستان دیدار کرد. دونالد ترمپ رئیس جمهوری امریکا به عمران خان نامه نوشت و خواهان همکاری او در روند صلح افغانستان شد. صدر اعظم پاکستان روابط نزدیکی با سران گروه طالبان دارد. او، در مواضع و سخنرانی هایش همواره از سیاست های طالبان و مقابله آنان با نیروهای خارجی در افغانستان دفاع کرده است. برعکس خلیلزاد در سال های اخیر اظهارات تندی علیه اسلام آباد و طالبان داشته است. خلیلزاد هرگز در پیوند به آجندای مذاکرات و سفرهایش به پاکستان به رسانه ها و مردم چیزی نگفته است. در اوج خاموشی خلیلزاد، رهبران پاکستان سخنان معناداری را مطرح کرده اند. عمران خان پس از ملاقات با هیأت امریکایی اعلام کرد: خوشحالیم که امریکا پس از پانزده سال به دیدگاه اسلام آباد درباره افغانستان عمل می کند. این اظهارات نشان دهنده این مسأله است که مقام های امریکایی به برخی از خواست های سران پاکستان در قبال افغانستان پاسخ مثبت داده اند. خواست های پاکستان، مبارزه با گروه طالبان پاکستانی، کاهش نفوذ و تأثیرگذاری هند در افغانستان، خاتمه یافتن منازعه یک جانبه دیورند، اشراف بر سیاست خارجی کابل و مناعت از جلوگیری قطع آب به پاکستان خوانده می شود.

امریکایی ها به منظور اعتماد سازی اقداماتی را در زمینه خواست نخست پاکستان انجام داده اند. رهبر طالبان پاکستانی را در عملیاتی کشته اند. پیشتر، مسوول نظامی طالبان پاکستانی را دو دسته به اسلام آباد تسلیم کرده بودند. بمباران مناطق سرحدی در شرق افغانستان (کنرها، نورستان، و ننگرهار) و تنگ ساختن فضا برای فعالیت طالبان پاکستانی نیز در همین راستا انجام یافته است. حصارکشی در خط دیورند و از میان برداشتن برخی دشمنان اسلام آباد در خطوط مرزی، نیز بخشی از تلاش ها برای کسب رضایت اسلام آباد بوده است.

اعتراف به نقش روسیه:

زلمی خلیلزاد نماینده خاص امریکا پس از سفر به اسلام آباد و کابل به مسکو رفت و با معاون وزیر خارجه و ضمیر کابولف نماینده خاص کرملین در امور افغانستان دیدار کرد. خلیلزاد پس از ملاقات هایش با دیپلمات های ارشد روس، در بیانیه کوتاه سفرش را پر دست آورد خواند. هدف سفر خلیلزاد به مسکو، کسب حمایت روسیه از مذاکرات هیأت امریکایی با دفتر سیاسی طالبان و پاکستان بوده است.

د پانو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولی

نقش روسیه در قبال مسأله صلح افغانستان از سال ۲۰۱۶ آغاز شد. برگزاری موفقانه نشست مسکو در ماه نومبر، تأثیرگذاری روسیه را در پروسه صلح افغانستان بالا برد. واشنگتن که پیوسته تلاش ورزیده از نقش و نفوذ روسیه در فرایند صلح جلوگیری کند، حالا به دنبال توافق با مسکو افتیده است. روسیه با توجه به این که برای نخست بار هیأتی از گروه طالبان را به مذاکرات مستقیم صلح کشانیده است، علاقمند است که ادامه مذاکرات در چارچوب نشست مسکو صورت گیرد، اما واشنگتن تأکید دارد که گفت و گوهای صلح باید به رهبری شهروندان و حکومت افغانستان انجام شود. آگاهان امور بیشتر به این باور اند که امریکایی ها تلاش دارند که عنان پروسه صلح را به دست داشته باشند که عدم اشتراک نمایندگان حکومت افغانستان در نشست مسکو را می توان سنگ اندازی امریکایی ها در برگزاری نشست مسکو عنوان کرد که به احتمال زیاد حکومت افغانستان به اشاره واشنگتن از گماشتن نماینده گانش در آن نشست خودداری کرد.

برجسته سازی نقش کشورهای خلیج و تحریک ایران:

خلیلزاد از آغاز مأموریت اش تا کنون به تکرار با دیپلمات های کشورهای خلیج از جمله امارات، عربستان و قطر دیدار کرده است. کشورهای خلیج برخلاف دوره جهاد، نقش مستقیم و اثرگذاری در قضایای افغانستان ندارند، اما نفوذ دیپلماتیک عربستان و امارات بر پاکستان، موجودیت دفتر سیاسی طالبان در قطر و اتحاد استراتژیک واشنگتن با کشورهای خلیج، از دلایلی است که ایالات متحده خواهان برجسته سازی نقش این کشورها در قضایای افغانستان می باشد.

ایالات متحده نتوانسته فارغ از مناسبات بین المللی و روابط اش با کشورهای جهان به دنبال حل و فصل بحران افغانستان برآید. تماس های فشرده هیأت امریکایی با اعراب و بی رغبتی به ایران، روند مذاکرات را دشوارتر گردانیده است. خلیلزاد هیچ تماسی با مقام های ایرانی برقرار نکرده است؛ در حالی که نقش ایران در جنگ و صلح افغانستان انکارناپذیر است. در این حال، در روزهای پسین، امریکایی ها، ایران را متهم به حمایت تسلیحاتی و نظامی از طالبان کردند. این اقدام ها به تحریک بیشتر ایران در روند مذاکرات می انجامد.

مواضع دو طرف درگیر:

فهرست هیأت مذاکره کننده حکومت با انتقادهای گسترده بی مواجه شده است. جریان ها و احزاب سیاسی، فعالان حقوق زنان و نهادهای جامعه مدنی، ترکیب آن را فاقد مشروعیت و صلاحیت برای مذاکره با طالبان خوانده اند. انتقادهای سبب گردید که سفیر ایالات متحده در کابل نیز فهرست هیأت را ناقص بخواند و خواهان فراگیر شدن ترکیب هیأت مذاکره کننده شود. حکومت افغانستان روز سه شنبه ترکیب شورای مشورتی به شمول رهبران حکومت، زوسای شورای ملی، رهبران احزاب سیاسی و نمایندگان نهاد های مدنی و اجتماعی را اعلام نمود. هیأت مذاکره کننده صلح حکومت این فرضیه را تقویت کرد که در حال حاضر سران حکومت به دنبال توافق با طالبان نیستند. اجتناب طالبان از مذاکره با حکومت وحدت ملی، مذاکرات مخفی امریکایی ها با طالبان و پاکستان و انزوای کابل از جریان مذاکرات، موجب نگرانی و هراس محمد اشرف غنی از عواقب مذاکرات صلح گردیده است. سران افغانستان نگران هستند که مبادا واشنگتن بار دیگر زمام امور کابل را به اسلام آباد بسپارد. همزمان، برخی چهره های تأثیرگذار سیاسی در حکومت افغانستان به دلایل ایدئولوژیک، شماری به دلایل دشمنی تاریخی و برخی به دلیل این که موقعیت و جایگاه شان را در حکومت و نظام سیاسی از دست خواهند داد، خواهان توافق با طالبان و موفقیت مذاکرات صلح نیستند.

در سوی دیگر، طالبان سه پیش شرط اصلی را در شروع گفت و گوهای صلح مطرح کرده اند: آزادی زندانیان، بیرون شدن سران تحریک طالبان از فهرست سیاه و تعدیل قانون اساسی و تغییر نظام سیاسی و حکومت موقت. جانب امریکایی ها هم خواهان آتش بس و مذاکرات مستقیم کابل و تحریک طالبان شده اند. تا هنوز هیچ یکی از این پیش شرط ها به کرسی نه نشسته است. بنابراین، گمانه ها درباره این که مذاکرات در کوتاه مدت به نتیجه ملموس برسد، خوشبینانه و دور از واقعیت است.

با تشکر از روزنامه آرمان ملی